

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 11. Vtrum Christi gratia sit infinita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ARTICVLVS X.

Vtrum Gratia plenitudo sit Christo propria?

25
Affirm.

Respondetur, Etsi multi in Scripturis modo quodam dicantur pleni gratia; tamen solus Christus habet absolutam gratia plenitudinem, attingens summum gratia, quoad essentiam gratia; & quoad virtutem; id est, summam intentionem & extensionem. Vbi

Plenitudo gratia variis tribuitur in Scriptura.

Notandum est in Scripturis tribui plenitudinē gratia varijs personis, sed non eodem modo: quibusdam enim tribuitur plenitudo, quia est in illis quaedam abundantia gratia, supra eam, quae ad salutem est necessaria. Sic ad Ephes. 3. v. 19. *Vt impleamini in omnem plenitudinē Dei.* Et ad Philip. 1. v. 11. *Repleti fructu iustitia.* Secundo, Tribuitur quibusdā plenitudo respectu subiecti seu officij, ad quod diuinitus electi. Sic dicitur pleni gratia, vel Spiritu sancto Ioannes Baptista, Stephanus, Apostoli, &c. Tertiō, Est plenitudo perfecta ipsius gratia absolute considerata; & hæc est in solo Christo. In ipso enim est gratia secundum omnē intentionem & extensionem effectiū, quam Deus in vniuerso cōstituit conferre. Et Probat, quia ea plenitudo gratia tribuenda est Christo, quae maximē decebat Filium Dei naturalem, & omnis gratia fontem. Et insinuat Ioan. 1. v. 14. *Vidimus quasi Vnigenitum à Patre, plenum gratia & veritatem.* Et v. 16. *De plenitudine eius nos omnes accepimus.* Atqui dignitas Filij Dei, excedit omnem dignitatem creaturarum etiam possibilem; & plenitudo fontis, excedit omnem copiam rivulorum: ergo debebat in illo esse gratia, qua nulla posset esse maior, aut intensiū aut extensiū; saltem secundum potentiam ordinariam. Vnde ad Coloss. 1. v. 19. dicitur: *In ipso complacuit omnem plenitudinem inhabitare.*

26
Quadruplici consideratione Christus est plenus gratia.

Vnde colligo Christum dici plenū gratia quadruplici cōsideratione: Primō, Quia habuit summam & intensiū & extensiū quæ secundum diuinam prædestinationem erat conferenda in vniuersum. Secundo, Quia habuit omnem, quam deicit habere naturam creatam summē Deo unitā, scilicet unitam in unitate Personæ. Tertiō, Quia habuit omnem, quam oportebat habere fontem, & vniuersale principium glorificationis in toto genere humano. Quarto, Quia extendebat se ad omnes effectus gratia: quidquid enim per aliquod donum gratia fieri poterat, per eius gratiam est præstitum. Vide Cyrillum lib. 1. in Ioan. c. 17. *Sicut, inquit, Filius accipit à Patre totam hereditatē, seruis autem muneribus quaedam; ita Christus totam gratia substantiam, reliquit particulis.* Vide eundem lib. 2. in Ioan. c. 72. & 73. S. Chrysostr. hom. de Spiritu S. tom. 3. D. Hieron. in c. 11. Isaia. D. August. tract. 14. in Ioan. & D. Greg. lib. 29. Moral. c. 30.

ARTICVLVS XI.

Vtrum Christi Gratia sit infinita?

27
Distinguitur.

Respondetur Primō, Gratia vnionis est infinita; quatenus videlicet unit personam infinita perfectionis. Secundo, Gratia habitualis, in

ratione entis, est finita. Quod intellige, non solum, quia limitata est ad certam speciem; sed etiā quia limitata est ad certos gradus perfectionis intensiū intra suam speciem. Tertiō, Gratia habitualis, in ratione gratia, potest dici infinita: quia habet quidquid pertinet ad rationem gratia, & potest se extendere ad infinitos effectus. Quo pacto lux solis potest dici infinita. Vbi aduerte, ex his solum colligi Christi gratiam & dona habitualia esse infinita comparatiuē, nempe respectu effectuum infinitorum.

D V B I V M.

Vtrum Christi Gratia non sit absolute infinita?

Quidam censent absolute infinitam in perfectione intensiū. Inter quos Ioannes Maior in 3. dist. 13. q. 3. Ratio ipsius est, quia id non inuoluit contradictionem. Quo posito, nulla gratia esset magis commensa & accommodata dignitati illius animæ ad diuinam personam assumptæ.

28
Ioannes Maior affirmat.

Sed longè probabilius & verius est Christi gratia non esse infinite perfectionis intensiū. Est communis Theologorum in 1. dist. 17. vbi vide Gregorium Ariminensem qu. 6. & in 3. dist. 13. Ratio est, quia impossibile est vt aliqua forma creata seu qualitas ita sit infinita. Cuius vltior ratio est, quia anima Christi cognosceret & diligeret Deum infinite; ac proinde ipsum comprehenderet. Idem etiam alijs rationibus efficaciter probari potest ex Philosophia.

Verius negatur.

Dices, D. Thomas hoc Articulo dicit Christi gratia esse infinitam secundum rationem gratia. Secundo, Magister dist. 13. dicit Christi animam tantam habuisse gratia plenitudinem, vt ampliorum Deus conferre non potuerit: ergo erat infinite intensa. Confirmatur Ioannis 3. v. 34. *Non enim ad mensuram Deus dat Spiritum, scilicet, Filio, vt explicat S. Thomas.*

29

Respondeo ad Primum; Illam qualitatem, quæ est gratia, ceterasque Christi virtutes, non esse realiter & physice infinite perfectionis: poterant tamen dici infinite in ratione gratia, idque ob tres rationes. Primō, Quia habebant quandam dignitatem & æstimationem infinitam in ratione gratia; quatenus erant in persona infinite dignitatis: Sicut opera Christi erant infinita, non quidem in ratione entis, sed in ratione meriti, ob dignitatem personæ. Non tamen ideo omne accedens quod erat in Christo Domino, dicendum erit infinitū; quia etsi illud acciperet singularem quandam dignitatem ex coniunctione cum Persona diuina, non tamen ideo crescebat in suo genere. V. g. color Christi habet eximiam dignitatem, ex eo quod sit cōiunctus Personæ Filij Dei; ratione cuius, cum summa reuerentia est intendus: hæc tamen dignitas non auget colorem in suo genere; nec etiam confert ad moralem bonitatem seu meritum. Gratia tamen per coniunctionem cum diuina Persona crescit in suo genere: Cum enim gratia sit reddere subiectum gratum, & opus meritorium; accedente hac dignitate, ipsa gratia ita crescit in suo genere, vt infinite fiat grata & amabilis: adeo vt opus ex ipsa procedens, sit infiniti meriti. Et sic gratia habitualis Christi, ratione coniunctionis cum diuina Persona, est infinita in genere gratia.

Gratia Christi tripliciter dici potest infinita.

Primō, quia est in persona infinite dignitatis.

ff ij Secundo,

Secundò, quia ordinatur ad vnionem infinita dignitatis.

Secundò, Gratia Christi potest dici infinita, quia ordinatur ad vnionem infinita dignitatis, scilicet hypostaticam, quæ est altissimus finis, ad quæ gratia potest ordinari. Porro huic fini gratia Christi est commensurata iuxta diuine Sapientia mensuram; & ideò D. Thomas dicit gratiã Christi attingere summum gratiæ secundum essentiã, quia essentia gratiæ ordinatur ad vnionem cum Deo: atqui hæc gratia attingit eam mensuram, quæ respondet summæ vnioni: ergo hæc gratia attingit summum gratiæ.

Tertiò ratione effectus.

Tertiò, Potest dici infinita in ordine ad suos effectus: tum, quia est principium infiniti meriti; tum, quia est principium omnis gratiæ in omnibus hominibus, etiãsi essent infiniti. Vnde in Christo est tamquã in fonte, & causa vniuersali; sicut aqua in mari, & lux in sole: in alijs autem solum participatione ab illa. Item in Christo habet omnem effectum gratiæ; scilicet meritum gratiæ præuenientis, iustificationis impij, remissionis culpæ mortalis, & pœnæ æternæ, augmẽti gratiæ, cuiusuis auxiliij specialis, perseverantiæ, & gloriæ: item omnium gratiarum gratis datarum. In alijs autem habet effectum limitatum. Et ita Christi gratia attingit summum gratiæ secundum virtutem.

Ad Secundum; Testimonium Magistri intelligendum est de potentia ordinaria. Ad Confirmationem; Locus iste Ioannis, videtur intelligendus de donatione, qua Pater dedit Filium mundo: vel certè quã diuinitatem donauit humanæ naturæ.

ARTICVLVS XII.

Vtrum gratia Christi potuerit augeri?

Respondetur, Non potuisse augeri; tum, quia Christus erat beatus secundum animam; ac proinde in termino: tum, quia gratia ipsius secundum ordinationem diuinæ Sapientiæ erat commensa summæ vnioni cum Deo.

DVBIVM I.

Vtrum per potentiam Dei absolutam dona habitualia Christi potuerint augeri?

31 Scotus negat de gratia vt est in se.

Quidam existimãt ea nullo modo augeri potuisse, quamuis in se finita sint: quia existimant dari certum terminum perfectionis intensiue omnium habituum & qualitatum, vltra quem non possint per vllam potentiam crescere. Christi autem gratiam & virtutes habere hunc terminum. Ita Scotus docet in 3. dist. 13. quæst. 1. & 2. cui assentitur Caietanus hoc loco, & 2. 2. quæst. 24. art. 7. Idem tenet Durandus dist. 13. quæst. 1.

Richardus negat de gratia vt est in tali subiecto.

Alij putant hæc dona secundum se quidem augeri posse; tamen vt sunt in tali subiecto, non posse. Ratio est, quia capacitas animæ Christi limitata est; & penitùs per illa dona expleta. Similiter capacitas Angeli limitata est, quamuis hæc sit maior quàm Animæ. Ita Richardus in 1. dist. 17. artic. 2. quæst. 4. Eandem expressè tenet Driedo De captiuitate & redẽptione generis hu-

mani, tract. 2. cap. 2. pag. 59. non tamen negat quin diuina virtute possit esse maior. Pro eadem citatur Bonauentura; sed obscurè loquitur.

Respondeo & Dico Primò, Gratia & virtutes in Christo non habent summam perfectionem intensiuam, quam per potentiam Dei absolutam habere possunt; ac proinde per eandem possunt augeri, idque sine termino. Est communis sententia Theologorum in 3. dist. 13. & in 1. dist. 17. & expressè D. Thomæ 2. 2. quæst. 24. art. 7. vbi docet Charitatem tam ex parte subiecti, quàm ex parte formæ; posse in infinitum augeri; & in hoc augmento nullum esse statum. Et Probatur; Si enim lux solis erit maior septuplo Isaie 30. vers. 26. quàm sit modo, vt fateatur D. Hieronymus, & Eiranus ibi: & communiter Doctores in 4. dist. 48. multò magis gratia quæ est participatio diuinæ naturæ, augeri sine termino potest.

Dices; Gratiam secundum se quidem augeri posse, tamen capacitate animæ esse limitatam. Respondeo; Hæc duo non consistere; quia cum omne accidens ex essentia sua respiciat subiectum capax, non potest secundum se, & extra subiectum, magis intendi, quàm in subiecto. Addo; Capacitatem animæ non esse limitatam; quia non est naturalis, nec terminis nature conclusa: sed est capacitas obediencialis, commensa diuine potentie. Vnde etiam non est maior in Angelo, quàm in animã.

Dico Secundò; Gratia habitualis, & ceteræ virtutes supernaturales Animæ Christi, fuerunt summæ, quæ esse poterant per potentiam Dei ordinariam: id est, per eam potentiam quæ operatur secundum mensuram à diuina Sapientia præstitutam. Est communis Doctorum, dist. 13. & hoc est quod passim vult D. Thomas cum dicit, Gratiam Christi fuisse summam secundum essentiam. Hinc Ioan. 1. vers. 14. dicitur *Plenus gratia*. Ratio est; Quia gratia Christi iuxta diuinam dispositionem est commensa summæ vnioni, quæ esse potest inter creaturam & Deum: ergo secundum diuinam dispositionem non potest esse maior. Confirmatur; Si hæc mensura possit excedi; illa gratia ab initio non habuisset conuenientissimam proportionem cum vnione hypostatica.

Dices; Ergo nec per potentiam absolutam augeri potuisset. Respondeo Negando Consequentiam; Quia alia mensura à diuinã Sapientiã potuisset constitui; numquam enim defuissent rationes Deo, ad maiorem & maiorem in infinitum constituendam: quamquam secundum eas rationes quas nunc reip̃a spectauit, conueniens non esset eam augeri. Ex his patet, nullius creaturæ gratiam posse ad tantam perfectionem ex-crescere. Nam gradus ipsis præfixus ordinatione diuinã, incomparabiliter est minor. Tempus etiam vitæ, & auxilia longè inferiora. Deinde nullius creaturæ gratia, quantumcumque crescat, poterit vnquam pertingere ad eam perfectionem, quam habet gratia Christi ex coniunctione cum persona diuina. Et hoc est quod vult D. Thomas art. 11. ad 3.

DVBIVM